

ગઝલ

—દેવાંગ નાયક

.1.

માંગવાની પ્રથમ કળા માંગે,
એ જ લોકો પછી ખુદા માંગે!

જીન્દગીભરનો સાથ ક્યાં મળે છે?
વૃક્ષ પણ પાંદડાં નવાં માંગે!

અટપટી હોય છે પ્રણયની સમજ,
કોઈ દીલ તો કોઈ દુઆ માંગે!

કોણ શું માંગે એ ખબર ના પડે,
કોઈ ક્યાં આવરણ વીના માંગે?

એ જ તો હદ હશે દીવાનગીની,
કોઈ ખુશ્બુ કને હવા માંગે!

રોજ આસ્થા સવાલ તો કરે છે,
રોજ મન્દીર જઈ ક્ષમા માંગે!

આપવું હોય તારે તો પ્રભુ, આપ,
લોકો તો આવતાં—જતાં માંગે!

.2.

ભટકી ગયેલ રાહનો મુસાફર થવું નથી,
ગદાર થઈ શકું નહીં, કાફર થવું નથી.

મારા જ હાથ—પગની આ ઝુંબેશ તો જુઓ,
ઉછીના શ્વાસે એમણે પગભર થવું નથી!!

ઓ જીન્દગી, વીકલ્પ મને એવો આપ કે,
કાદવમાં રહી કમળ બનું, અધ્ધર થવું નથી!

જ્યાં લાગણી પ્રથમ મળે, સમજણ મળે પછી,
એવાં પ્રણયની રાહમાં તત્પર થવું નથી.

આકારમાં મુળે હું નીરાકાર છું અહીં,
ખાબોચીયું થવું નથી, સાગર થવું નથી.

.3.

સ્વર્ગ કે નર્ક જેવું ક્યાંય નથી,
એટલે તો જગતમાં ન્યાય નથી!

આમ ઘેઘુર વૃક્ષ છે ઈશ્વર,
આમ થોડીઘણીય છાંય નથી!

કંઈક માળા હજી અધુરા છે,
આ તણખલાનો કો' ઉપાય નથી!

ભેટવામાં અહમ્ નડે છે દોસ્ત,
ફાંદ કંઈ એમાં અંતરાય નથી!

છે નવી ભાષા ને જગત નવું છે,
તોય માણસ નવાં જરાય નથી!

રોજ ભીતર તનાવ વધતો જાય,
ને 'ઉપરથી' કોઈ સહાય નથી!

.4.

નગરચર્યા કરી હાંફી રહ્યાં છે ગામના રસ્તા,
રઝળપાટો થકી કાળા થયા છે ગામના રસ્તા!

હરાયા ઢોર જેવું શહેર તો ખેતર ચરે છે, ને
નગરની મેશ ઓઢી સુઈ ગયાં છે ગામના રસ્તા!!

સદીઓથી ઉપાડી ભાર સૌનો કેવા થાક્યા છે,
છતાંયે ક્યાં કદી પડખું ફર્યા છે ગામના રસ્તા!

વતનની ધુળને માથે ચઢાવી નીકળી ગયા સૌ,
અહીંથી એમ ક્યાં નીકળી શક્યા છે ગામના રસ્તા!

હૃદયથી નીકળી સીધા, હૃદય લગ તો જવાનું છે;
છતાં આ કેવો ચકરાવો ફર્યા છે ગામના રસ્તા!

નહીં મળશે હવે તમને તમારા ગામના રસ્તા,
તમારી ખોજમાં ભટકી રહ્યા છે ગામના રસ્તા.

પ્રથમ તો ઘર, ફળીયું, સીમ ને પાદર ભુલાયાં છે,
પછી સૌની નજરમાંથી ખર્યા છે ગામના રસ્તા!

.5.

હું મંઝીલ છું તોયે સફરમાં રહું છું,
સદા આમ મારી નજરમાં રહું છું.

કદી ખીણ જેવો કદી ખડાડ લાગું,
લગાતાર આ ચઢઉતરમાં રહું છું!

ખુલાસા હવે પરવડે એમ ક્યાં છે!
હું શબ્દોની પણ કરકસરમાં રહું છું.

ખબર નહીં, અરીસાની પણ એ અસર હોય!
મળું જેને, એની અસરમાં રહું છું!

ખુદા પુછશે તો કહેવું શું એને?
હવે રોજ એની ફીકરમાં રહું છું!

હવે વીશ્વ નાનું થતું જાય છે, દોસ્ત,
અહીં હું જોને કબરમાં રહું છું!

.6.

થોડું થોડું ગણગણાયું છે,
આવડ્યું એવું ગીત ગાયું છે.

પાંદ લીલું હતું, સુકાયું છે;
વૃક્ષ લીલાશથી ઉભાયું છે.

હોય ઉત્તર બધાં રહસ્યોના,
આપણાથી જ ક્યાં પુછાયું છે?

એમનાં નામનું હતું આંસુ,
પાંપણોથી કશે મુકાયું છે!

લઈ ઉડે તમને ઘરની એકલતા,
એ ક્ષણે ચકલી પણ જટાયું છે!

ટુકડે ટુકડે મળ્યું જીવન,
જીવતાં જીવતાં જીવાયું છે.

.7.

આંગળીના ટેરવે ઝરતો નથી,
શબ્દ આપોઆપ તો મળતો નથી.

વાત ખોટી હોય તો સાબીત કરો,
સત્ય નોખું હોય તો ડરતો નથી.

ભેજ માંગો તો હવાને નીચવું ,
આંખમાં પાણી લઈ ફરતો નથી.

સાવ નોખી ભાતનો માણસ હશે,
જે અહીં તારો બની ખરતો નથી.

વૃક્ષ પોતે ગીત ગાતા શીખશે ,
આ ટહુકો એમ કંઈ મરતો નથી.

.8.

છે ટપાલી આંગણે કાગળ વગર,
કેમ રહેવાશે હવે અટકળ વગર?

એક તો અવતાર ઝરણાનો મળ્યો
ને કહ્યું સૌએ વહો ખળખળ વગર!

દૃઢ સૌનું એકસરખું લાગશે,
બસ લખી દો, નામ, હોદ્દો, સ્થળ વગર.

ધાબા ને શમણું ફળ્યું વરસાદનું,
રોજ વરસે છે હવે વાદળ વગર!

આ સફરની વ્યસ્તતા પણ કેવી છે!
જાતને છેલ્લે મળ્યા ને પણ વગર!

સૌ બગીચે ફુલ છે હડતાળ પર,
કેટલીયે રાત ગઈ ઝાકળ વગર!

જે ગયા અંધકારનું તળ શોધવા,
એય પાછા ના ફર્યા ઝળહળ વગર.

જીન્દગીની વાત જ્યાં કરવાની હોય,
તો કહો, શું મોહ-માયા, છળ વગર?

દુર થઈ ગયાં ઝૂંપડાં અડચણ વીના,
પણ ગરીબી ના હટે ચળવળ વગર!

.9.

હદ અને અનહદની વચ્ચે હોય છે,
આપણું હોવુંય હપ્તે હોય છે.

ઘર પહોંચી રોજ બેચેની રહે,
મન હજી ત્યાં ચાર રસ્તે હોય છે.

ભીડ લોકોની સતત વધતી રહે,
પણ નવો માણસ જવલ્લે હોય છે!

છું વીચારોમાં, વીચારું કંઈ નહીં,
આ વીચારો ગેરવલ્લે હોય છે!

છે ઘણા એવા, કશું પુછાય ના,
કે જવાબો જેના બબ્બે હોય છે.

કેટલાં વર્ષો પછી આવે છે યાદ,
લાગણી થોડી જે ધબ્બે હોય છે!

ક્યારે છોડી જાય છે આ બાળપણ!
એ નીરંતર હર તબક્કે હોય છે.

.10.

મૌન પડઘા અવાજ શોધે છે,
એમ માણસ સમાજ શોધે છે.

માન, એકલતા છે અહમનો રોગ,
ટોળામાં શું ઈલાજ શોધે છે!

આ ગરીબીનું પણ હશે કારણ,
કોણ બંદાનવાજ શોધે છે!

સ્વપ્ન જોવા મને નહીં ફાવે
એ મને કેમ ત્યાં જ શોધે છે?

સાવ ભીતર ઉગી ગયેલું વૃક્ષ,
રોજ પંખીલ સાંજ શોધે છે.

આપણું કામ જાત ભણવાનું,
બીજું શું કામકાજ શોધે છે!

હું હૃદયથી ગઝલ લખું છું, ને
એ ગઝલમાં મીઝાજ શોધે છે!

.11.

માન, અપમાન, ઘાવ, બીજું શું!
જાત સાથે લગાવ.. બીજું શું!

દ્રોણ, સંસદ, ગરીબ છે લાચાર,
આ જ તો છે બનાવ.. બીજું શું!

બોલ, ખેડુના મોતનું કારણ?
પેટ ખાલી છે સાવ.. બીજું શું!

બહારનો પણ સવાલ પુછે છે?
તું જ ઉત્તર લખાવ.. બીજું શું!

કોઈ લાગે નવાબ, કોઈ નોકર;
ચીંથરાનો પ્રભાવ... બીજું શું!

એમ મર્દાનગીય છે સ્ત્રીલીંગ,
મુછ કાપી હટાવ.. બીજું શું!

જાત રાખો અહીં સદા હળવી,
આપણી એ જ નાવ.. બીજું શું!

.12.

ના ફળીયું ના અગાશી બોલશે,
સાંજવેળા બસ ઉદાસી બોલશે.

રોજ એકનું એક ભણતી હોય છે,
ભીંત એનું એ જ વાસી બોલશે.

સ્વપ્ન જેવી જીન્દગી પણ વૃદ્ધ થાય,
'હા', દુભાતી કોઈ ખાંસી બોલશે.

'સાવ ખાલી હાથ મેળેથી અવાય?'
કોઈ ગમતીલો પ્રવાસી બોલશે.

ગોખમાં અંધાર વધતો જાય છે,
સંત ભીતરને ચકાસી બોલશે.

બસ, અહીં ઈશ્વર વીશે પુછો નહીં,
કોઈ કાબા, કોઈ કાશી બોલશે.

દેવાંગ નાયક

સર્જક-સમ્પર્ક :

દેવાંગ નાયક,

2-સાકાર રો હાઉસ, હનીપાર્ક એપાર્ટમેન્ટની સામે, શાશ્વત કોમ્પ્લેક્સની બાજુમાં, અડાજણ,

સુરત-395009.

eMail : devangnaik1@gmail.com & devang.naik@licindia.com

Whatsapp \ Mobile +91 9426745774

Facebook <http://www.facebook.com/devang.naik1>

@@@

સંકલન : કવીમીત્ર શ્રી સુનીલ શાહ

@@@

‘સન્ડે ઈ.મહેફીલ’ – વર્ષ : બારમું – અંક : 361 – 13 November, 2016

‘ઉંઝાજોડણી’માં સાભાર અક્ષરોંકન : શ્રી સુનીલ શાહ sunilshah101@gmail.com

@@@

More than 3,25,83,000 Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com>

More than 62,90,000 have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than 8,64,000 have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

More than 3,58,000 have visited Global-Gujaratilexicon

<http://global.gujaratilexicon.com>

@@@ @ @ @ @ @ @